

עין משפט
נר מצוה

לא א מיי פ"ה מהלכות דעות הלכה יג:

»

תורה אור השלם

1 תמנ וישרים תנחם וסלק בוגדים וישרם: משלי יא ג
2 לבבתי אחתי מעניך לבבתי באחת מעניך באחד ענן מצורתי: שיר השירים ד ט
3 עד שהמלך במסבו נרדי נתן רחם: שיר השירים א יב
4 בן יאבדו כל אויביך וְ וְאֶהְיֶה בְצֶאֱת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבְרָתוֹ וְתִשְׁקֹט וְאֶרְאֶן אֶרְבָּעִים שָׁנָה: שופטים ה לא
5 אָדֹנָי יִתֵּן אִמְרֵי הַבְּשׂוּרוֹת צָבָא רַב: תהלים סח יב
6 הָלוֹא כֹה דָּבָרִי כָאֵשׁ נָאִם יְיָ וּכְפִטְשִׁי וַיִּצָּן סֵלַע: ירמיהו כג כט
7 שָׁמַע בִּי נְגִידִים אֲדוּרִי וּמִתַּחַת שִׁפְתַּי מִיִּשְׁרָאֵל: משלי ח ו
8 צָרוּר הַמֶּר דּוּדִי לִי בֵין שְׂדֵי יֵלֶךְ: שיר השירים א יג
9 אֲשַׁכֵּל הַכֹּפֶר דּוּדִי לִי בְכֶרֶם עֵין גִּדִּי: שיר השירים א יד
10 לַחֲוִי בַעְרוּגַת הַבֶּשֶׁם מְגִלְתוֹ מִרְקָקִים שְׁפוּתָיו שׁוֹשְׁנִים נִטְפּוֹת מוֹר עֵבֶר: שיר השירים יג
11 פְּתַחְתִּי אֲנִי לְדוּדִי דּוּדִי תִמַּךְ עֵבֶר נִפְשִׁי יָצָא בְּדַבְּרוֹ בְּקִשְׁתּוֹתַי וְלֹא מִצְאֲתִיהוּ קְרָאתִי וְלֹא עָנָה: שיר השירים ה ו
12 גִּשְׁם נִדְבּוֹת תִּנְחַן אֱלֹהִים נִחְלָתִךְ וַיִּצְאֶה אֶתָּה בּוֹנֵנָתָה: תהלים סח י

13 מַלְכִּי צָבָאוֹת יִדְרֹן יִדְרֹן וְתַת בֵּית תַּחֲלֹק שְׁלָל: תהלים סח יג
14 מַה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ וְכֵן אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ: תהלים ח ה
15 יְיָ אֲדֹנָיִי מַה אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְה הוֹדֶךְ עַל הַשָּׁמַיִם: תהלים ח ב
16 מֵאֲחַז פָּנִי כֶסֶף פָּרִשׁ עָלָיו עָנָה: איוב כו ט
17 אֲנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּרִית עֲבָדֶיךָ: שמות כ ב
18 לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנֶי: שמות כ ג

שיר השירים ה ו
גִּשְׁם נִדְבּוֹת תִּנְחַן אֱלֹהִים נִחְלָתִךְ וַיִּצְאֶה אֶתָּה בּוֹנֵנָתָה: תהלים סח י

13 מַלְכִּי צָבָאוֹת יִדְרֹן יִדְרֹן וְתַת בֵּית תַּחֲלֹק שְׁלָל: תהלים סח יג
14 מַה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ וְכֵן אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ: תהלים ח ה
15 יְיָ אֲדֹנָיִי מַה אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְה הוֹדֶךְ עַל הַשָּׁמַיִם: תהלים ח ב
16 מֵאֲחַז פָּנִי כֶסֶף פָּרִשׁ עָלָיו עָנָה: איוב כו ט
17 אֲנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּרִית עֲבָדֶיךָ: שמות כ ב
18 לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנֶי: שמות כ ג

»

מוסף תוספות

א. דאית ליה למכתב לישנא מעליא. מוס' גיטין לו:
ב. וה"ק וכפטיש יפוצץ מכח סלע. מוס' קידושין ל:
ואל תחמה היאך האבן מופצצת הבורל. מוס' הלא"ש.
ג. וסנפירין הוא אבן ספיר. מוס' סוה"נ.

פח:

וְלֹא כְּתִיב הַסְרִית. לשון מגונה לא היה לו לכתוב^א אלא כלומר ולא כתב ו ערב ריחו דהוי משמע הסרית אלא כתב נתן לשון

חצינות: **מה פטיש זה מתחלץ** לבמה ניצוצות. הקשה רבינו שמואל והא קרא משמע דהפטיש מפוצץ את יפולצנו סלע וכן אנו רואין שהפטיש מפוצץ סלעים וליכא למיגרם מה סלע מתחלק לכמה ניצוצות דהא דיבור דהיינו תורה נמשלה לפטיש ולא לסלע וצקונטרס פ"י מה פטיש מתחלק הסלע על ידו ואינו מיושז שהדיבור הוא עצמו מתחלק ואינו דמיון גמור ואומר ר"ט דקרא מיירי בצאנן המפוצץ כחל^ב דאמר ו^ט צמדש חיות מעשה צאחד שקנה סנפירין וצא לצדקה נתנה על הסדן והכא עליה צקורנס נחלק הפטיש ונשזר הסדן וסנפירין לא זו ממקומו הו"ד וכפטיש יפוצץ סלע^ג ואף על גז דלא כמיז יפולצנו סלע הרצה פסוקים יש כענין זה אצנים שחקו מים (אויז יד) פ"י שחקו אותם מים ואמו ספיר דאמר צפ"ק דקידושין (דף ל:) תנא דזי רזי ישמעאל בני אס פגע בן מנוול זה משכחו לצימה"ד ואס אכן הוא נמוח שנא' אצנים שחקו מים פירוש שחקו אותם מים ואס כחל הוא מתפוצץ פירוש אס יזר הרע מתחזק עליו ככחל מתפוצץ שנאמר וכפטיש יפוצץ סלע ואף על פי דהתם מדמה יוה"ר לפטיש וכאן מדמה ד"ט לפטיש אין לחוש דמקרא אחד יוצא לכמה טעמים: תורה

אמר רבי עקיבא פרק תשיעי שבת

דסגינן בשלימותא. התהלכנו עמו צתום לצ כדרך העושים מאהבה וסמכנו עליו שלא יטעננו בדבר שלא נוכל לעמוד בו: **צחולה**. צקלה שקבלתם אחת היא אללסם ולצסוף כשקיימתם שמים יש: **לצבנני**. קרבנני: **עלוזה**. חלופה דעולצנא לישנא דחולפא היא והכי אמר צמס' גיטין ו^ט: **מוזה צמוך חופסה**.

כישראל כשעמדו צסיי ועשו העגל: **צמסיצו**. צחופתו: **נאן**. עוז ריחו הטוב לאחרים: **ועדיין חצינותא היא גנן**. אע"פ שהמקרא מספר צגנותו הראה לנו לשון חצה מדלא כתיב הסריח: **הנעלצים ואינס עולצים**. אחרים צאין עליהם צחופסה ולא הן על אחרים: **עושין**. מאהבת המקום: **ושמחים ציסורים**. על עליזה הצאה עליהם: **לצא רב כל האומות: מה פטיש**. מתחלק הסלע על ידו לכמה ניצוצות: **למיימינין**. ו^ט עסוקים בכל כחם וטרודים לדעת סודה כלדס המשתמש ביד ימינו שהיא עיקר: **קוסרים לו שני כסרים**. לדבור שהיא צו ממש וגראה דכתיב רואים את הקולות (שמות כ): **אע"פ שמיצר ומימר לי דודי**. בעגל שאמר הורד עדיך: **צין שדי ילין**. אמר מיד לעשות לו משכן להיות מצומצמת שכינתו צין שני הצדים שגרלו צמקש ראשון כשני שדים דוחקין וצולטין צפרוכת שכנגד הפתח: **עין גדי**. עון עגל שהוא מין צהמה. לשון אחר לשון ע"ז העורכים לגד שלחן (ישעיה סה): **שכרמתי**. שאספתי להתאוות אלהות הרצה דכתיב אלה אלהיך ישראל (שמות לג): **שכורמים עליו**. שמאספין עליו את הצגדים והוא דף ארוכה ומנוקצת נקצים הרצה ומניח המוגמר תחתיה והכלים מתגמרין מדרך הנקצים: **לישנא דמינעש גרסינן: מעציר ראשון ו**. לגן עדן: **מור עוצר**. על שהעצירן: **גשם נדצום**. גבי מתן תורה כתיב צספר תהלים: **י"צ מיל** זו היא מדת מחניהם והיו הקרובים לדיבור חוזרין מפחד הקול עד קצה המחנה: **מדיון אופן**. מסייעין אותן להמקרב מעט מעט שהיו חלשים כלשה המדרה את צנה צמחלת הילוכו: **ידודון**. משמע הס עזמס ידודין: **ידדון**. מדדן אחרים: **מסקע"ד דורות**. ו^ט צאלפים שנה שקדמה תורה לעולם היו עמידין דורות הללו להצראות שנאמר (תהלים קה) דצר לוה לצלף דור וראה הקצ"ה שאין העולם מתקיים צלל תורה כל כך והעצירן ולא צראן ומתנה לכ"ו דורות. הרי שחסרו מתקע"ד מאלף: **מה אדיר שמך**. אדיר הוא הרצה צאצן ואין ראו לך ליתן הודך שס כי אס על השמים: **פירש שדי מזוי**. נוטריקון של פרשו: קנאה

ותנחם מלמד שפירש שדי מזוי שכינתו ועננו עליו אמר לפניו רבונו של עולם שאתה נותן לי מה כתיב בה ”ואנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים אמר להן למצרים וירדתם לפרעה השתעברתם תורה למה תהא לכם שוב מה כתיב בה ” לא יהיה לך אלהים אחרים בין עמים אתם שרויין שעובדין עבודת

מסורת הש"ס

א) גיטין לו: ט) נשם אי רבא, א) ג"ז שם ויומא כג, ד) פסנהדרין לד, א) ס) ויומא עב: ע"ש, ו) כלס כפ"ג מ"ד, ו) נלעיל לן פסחוסקין, ח) מחניה יב:, ט) צקרא כתיב מלכי ועמ"ש הפעמ חא פ' יתרוי ו^י מחניה יד. וצחיס קטו, א) ס) נסוכה ה, א) ונסוכה איתא תמחוס, ט) דף לו:, ו) ג"א עוב, ט) צמדש רצה איהר ד"ה וכו מוירה,

»

הגהות הב"ח

א) תנ" פנ רענן הנעלבין: ב) ה"ש"י ד"ה למיימינין, ג) ע"י נליל דף סג ע"א: א) ד"ח מעציר ראשון ראשון לע"פ: ד) ד"ה מתקע"ד דורות, ג"ב ועין מחניהה פרק און דורשין סוף דף יג ורשא יד: ק

»

גליון הש"ס

ה"ש"י ד"ה תתקע"ד דורות וכו' וראה הקב"ח שאין העולם מתקיים. צמדש רצה צאלפים כפ"א איתא דהא הקב"ה שביי רשעים תמה לכו דורות והמתקע"ד שחלן בכל דור ודור וכן עון אחד יוצא לבמה עמינים. ע"י צהרל"ס פ' ואלה צסוק פ':

»

מוסף רש"י

כי נגידים אדבר. דכתי נגודות ומצינו (משלי ח ה. בתוך חופתה. עמוד המשכן בשנה שניה, דכתיבי את העגל שהרי לא נסעו מסוין עד לאחר הקמת המשכן בשנה שניה, דכתיבי (צמדער ג') ויהי בשנה השנית אחד השני וגו' ויסעו צני ישראל למסעיהם ממדבר סיני (גיטין לו:). מאי קרא. דיש לדוש עליהם למה מונה צחופסה (שם). נרדי נתן כמו (צמדער סא) ולא נתן סימון את ישראל וגו' (שם). ועדיין חביבותא היא גבן. אע"פ שהזכיר קלקוליהן לא הזכיר אלא צמחלות חיהה (שם). הנעלבין. איתם שנעלבים מיד אחרים ואין עולצים את אחרים (שם). עושין מאהבה. עושין מצות מאהבת המקום ולא לעול שכר ולא מיראת פורענות (שם). למיימינין בה. של תורה שמפספסין טעמיהן צקדוק וטורקין. סימון המיומנות למלאכה (דע"ז טו.).